

Veiliger medicijngebruik dankzij standaardisering medicatieproces

Bij het uitwisselen van medicatiegegevens kan veel misgaan. Jaarlijks komen duizenden mensen in het ziekenhuis terecht door incidenten met medicijnen. “De overdracht van medicatiegegevens is al jaren een veelbesproken probleem”, ziet ook Adriaan Mol, huisarts te Loosdrecht en betrokken bij het project dat heeft geleid tot de geactualiseerde informatiestandaard Medicatieproces. De standaard moet leiden tot eenvoudiger overzichten, eenduidiger informatie-uitwisseling en een logischere oplossing voor het stoppen en wijzigen van medicatie.

Een helder en actueel inzicht in het werkelijke medicijngebruik van de patiënt kan veel problemen voorkomen. Huisarts Adriaan Mol: “Als een medisch specialist in overleg met een patiënt besluit om medicatie te wijzigen, moet je dit als huisarts maar uit de brief kunnen opmaken. Soms weten huisartsen, apothekers of medisch specialisten niet precies welke medicijnen hun patiënten voorgeschreven hebben gekregen en ook echt gebruiken. Om patiënten goed te kunnen behandelen, is actueel inzicht in medicatiegegevens noodzakelijk, maar wijzigingen of stopberichten ontvang je nu niet automatisch.”

Nieuwe informatiestandaard Medicatieproces

Om onnodige medicatiefouten te voorkomen, hebben partijen uit de zorg samen met Nictiz en ICT-leveranciers standaarden voor medicatieveiligheid ontwikkeld. De informatiestandaard Medicatieproces is een van die standaarden. Deze is inmiddels geactualiseerd, omdat de vorige versie van de standaard alleen voorzag in informatie over het voorschrijven en verstrekken van medicatie, maar niet over de wijzigingen die daarna worden doorgevoerd. Mol: “Een groot probleem van de oude standaard was dat de medicatieafspraken en het verstrekingsverzoek niet afzonderlijk te versturen waren. Met de nieuwe standaard kan de medicatieafspraken wel los verstuurd worden. Dat is een enorme verbetering.”

Wijzigingen beter zichtbaar

In de informatiestandaard wordt bovendien onderscheid gemaakt tussen logistieke en therapeutische informatie en de vier stappen van het medicatieproces: voorschrijven, verstrekken, toedienen en gebruik. Mol: “Door per stap de gegevens vast te leggen en daarbij therapeutische en logistieke gegevens te scheiden, kunnen gegevens niet alleen beter worden uitgewisseld, maar ook overzichtelijker worden getoond. Wijzigingen, zoals het onderbreken van medicatie door ziekenhuisopname, het stoppen met een medicijn vanwege een allergie of het later starten omdat een middel niet gelijk bij de apotheek is opgehaald, worden op die manier zichtbaar. Dat scheelt een hoop tijd bij het vergelijken van medicatieoverzichten van het ziekenhuis en de apotheek met onze eigen medicatiegegevens.”

Pilot van start

Voordat de nieuwe standaard landelijk wordt vrijgegeven, wordt tijdens een pilotproject getest of het in de praktijk goed werkt. Voor deze pilot zijn twee scenario's opgesteld, in samenspraak met vertegenwoordigers van zorgverleners, Patiëntenfederatie Nederland en softwareleveranciers. In het eerste scenario wordt inzichtelijk gemaakt wat de afspraken zijn tussen zorgverlener en patiënt. De arts schrijft in overleg met de patiënt medicatie voor of wijzigt of stopt deze. De informatie wordt geregistreerd in een medicatieafspraken, al dan niet gecombineerd met een verstrekingsverzoek. Dit wordt gedeeld met de verstrekker en opvraagbaar gemaakt voor medebehandelaars. De verstrekker registreert een toedieningsafspraken en een eventuele verstrekking. In het tweede scenario, het medicatieoverzicht, wordt een medicatieoverzicht gedeeld met en opvraagbaar gemaakt voor medebehandelaars, zodat zij hun behandeling daarop kunnen baseren.

Planning

Na de pilotfase wordt de definitieve informatiestandaard Medicatieproces gepubliceerd. In de tweede helft van 2017 kunnen alle softwareleveranciers de informatiestandaard inbouwen in hun software, zodat zorgbreed beter medicatiegegevens uitgewisseld kunnen worden en medicatie-incidenten voorkomen kunnen worden. [AvV]



In de nieuwe informatiestandaard Medicatieproces wordt onderscheid gemaakt tussen logistieke en therapeutische informatie en de vier stappen van het medicatieproces: voorschrijven, verstrekken, toedienen en gebruik.

Nictiz is het landelijke expertisecentrum dat ontwikkeling van ICT in de zorg faciliteert. Meer informatie over de informatiestandaard vindt u op de website: www.nictiz.nl/projecten/medicatieproces.